

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Efter forslaget er udgangspunktet fortsat, at pension, der er udbetalt for tiden efter, at retten til pension er ophørt, skal tilbagebetales. Retten til pension ophører med virkning fra dagen efter pensionistens dødsfald jf. bestemmelsen i lovens § 33, stk. 3.

I forslaget henvises der til lovens § 33, stk. 7, som indeholder en generel undtagelse for kravet om tilbagebetaling for bestemte persongrupper.

Kravet om tilbagebetaling skal efter forslaget rettes mod pensionistens dødsbo.

Til nr. 2

Forslaget indebærer, at der i de situationer, hvor der er en ægtefælle eller en arveberettiget samlever efter en forudbetalt pensionist, der dør, ikke skal ske tilbagebetaling af for meget udbetalt pension. I alle andre tilfælde skal dødsboet betale for meget udbetalt pension tilbage.

Pensionister, der har opnået ret til pension før den 1. februar 1999, er forudbetalte, og pensionister, der har opnået retten til pension den 1. februar 1999 eller senere, er bagudbetalte.

I de tilfælde, hvor pensionen er bagudbetalt, vil pensionen typisk ikke være udbetalt på dødstidspunktet, og der opstår derfor ikke noget tilbagebetalingskrav. Dødsboet eller den efterlevende ægtefælle vil ved månedens udgang få udbetalt den del af pensionen, der vedrører tiden fra den 1. i måneden og indtil dødsfaldet. Er pensionisten død i slutningen af en måned, kan det forekomme, at pensionsudbetalingen ikke når at blive standset. I disse situationer kan det for meget udbetalte kræves tilbage fra dødsboet.

Hidtil har efterlevende pensionistægtefæller været undtaget for et tilbagebetalingskrav under forudsætning af, at ægtefællerne levede sammen på tidspunktet for dødsfaldet. I tilfælde, hvor ægtefællerne var adskilt som følge af, at den ene havde fået ophold i plejehjem, plejeboliger eller lignende, bliver pensionisterne efter reglerne i pensionsloven betraget som enlige. Men da der fortsat er tale om ægtefæller, var konsekvensen, at den længstlevende ægtefælle direkte – eller indirekte via dødsboet – kunne blive stillet overfor et tilbagebetalingskrav.

Forslaget sikrer, at der fremover ikke opstår et krav om tilbagebetaling i de situationer, hvor en ægtefælle eller en arveberettiget samlever tidligere er blevet adskilt fra afdøde som følge af, at den ene har fået ophold i boformer efter §§ 92–94 eller § 140 i lov om social service eller § 5 i lov om almene boliger.

Til nr. 3

Som det fremgår af bemærkningerne til nr. 5 foreslås det, at der indføres efterlevelsespension, som kan udbetales til en efterlevende pensionist, forudsat at vedkommende var gift og samlevede med en pensionist på tidspunktet for dennes dødsfald. Efterlevelsespension udbetales for en periode svarende til tre måneder fra dagen efter dødsfaldet.

For en efterlevende ægtefælle til en forudbetalt pensionist vil hele pensionen til den afdøde for måneden med dødsfaldet være blevet udbetalt på tidspunktet for dødsfaldet. Som det fremgår af bemærkningerne til nr. 2 skal dødsboet (den efterlevende ægtefælle) ikke tilbagebetale for meget udbetalt pension. Samtidig har den efterlevende ægtefælle efter den gældende bestemmelse i lovens § 33, stk. 5, ret til fra dødsboet at få udbetalt et beløb svarende til det beløb, der er udbetalt i pension i den måned, hvor dødsfaldet fandt sted og senere. Således har ægtefællen allerede fået udbetalt pension fra dødsboet for en del af den periode, hvor der skal betales efterlevelsespension. Den for meget udbetalte pension skal derfor efter forslaget til affattelse af § 33, stk. 8, indgå ved opgørelsen af de tre måneders efterlevelsespension.

Dermed vil efterlevende ægtefæller efter såvel bagudbetalte som forudbetalte pensionister modtage efterlevelsespension for en periode, der svarer til tre måneder efter dødsfaldet.

Til nr. 4

Efter de gældende regler omregnes pensionen for en efterlevende pensionist efter reglerne for enlige med virkning fra dagen efter ægtefællens eller samleverens dødsfald. Hvis der var tale om to pensionister gift med hinanden, hvor afdøde modtog forudbetalt pension, omregnes pensionen for den efterlevende dog først fra den første i måneden efter dødsfaldet. Dette hænger sammen med, at denne gruppe efter gældende regler er undtaget fra et krav om tilbagebetaling. Når den efterlevende ægtefælle ikke skal tilbagebetale for meget udbetalt pension, er der som udgangspunkt ikke tale om en ændring af indkomstgrundlaget i den pågældende måned, og det er derfor naturligt, at pensionen først omregnes efter reglerne for enlige med virkning fra den efterfølgende måned.

Efter dette lovforslag, hvor der foreslås en undtagelse for kravet om tilbagebetaling i de situationer, hvor der er en efterlevende ægtefælle eller en arveberettiget samlever til en forudbetalt pensionist, og med forslaget om indførelse af efterlevelsespension, bør der foretages ændringer af de eksisterende omregningsregler.

Forslaget til affattelse af § 39, stk. 3, indebærer, at